

ISTORIA EUROPEI

In timp ce primele urme umane din Europa dateaza din 35.000 i.Hr., primele asezari umane apar doar in la 7.000 i.Hr. Primele civilizatii europene s-au dezvoltat in 2.000 i.Hr., si anume cea miceneana in insula Creta si aheii in Grecia. Cam in aceasi perioada, celtii se raspandesc pe teritoriul Europei Gallia, Spania, Germania, Britannia si tracia in Dacia.

Grecia antica

La sfarsitul epocii bronzului din civilizatiile precedente se naste cea greaca. Structura acesteia era de orase-state (dintre care amintim Atena si Sparta), extrem de diferite in termeni de cultura si organizare politico-economica. Expansiunea teritoriala prin coloniile grecesti extind cultura elena in intreaga Mediterana si Asia Mica.

In secolul IV i.Hr., disputa dintre orasele state, referitoare la teritoriile lor, faciliteaza ocuparea peninsulei elene de catre regele macedon Filip al II-lea. Campania fiului sau Alexandru cel Mare raspandeste cultura elena in cea mai mare parte a Asiei si a Africii nordice.

Dacia

S-a nascut din ramura de nord a Traciei. Detinea epoca de fier. Intre anii 82-44 i.Hr. regele Burebista cucereste tot teritoriul dac, devenind rege. Dupa Moartea lui, regatul dac se destrama, fiind refacut de catre regele Decebal. In anul 106 d.Hr., este cucerita de catre romani, sub imparatul roman Traian.

Roma antica

Grecia capituleaza in fata nou-nascutei civilizatii romane, care s-a extins initial doar in peninsula italiana, iar mai apoi in toata Europa. In perioada expansiunii sale, Roma a intalnit cea mai mare rezistenta din partea coloniilor feniciene din Cartagina, invinse doar la finalul secolului III i.Hr.

Guvernul de la Roma a fost initial condus de o serie de regi, pentru ca apoi sa treaca la un guvern republican, apoi in dictatura lui Sulla si Iulius Cezar si sa sfarseasca printr-un imperiu, condus de Augustus in secolul I i.Hr. Cel mai mare teritoriu roman s-a inregistrat in secolul II d.Hr., in timpul imparatului Traian, cand imperiul se intindea pana la coastele Mediteranei in sud, si toata Europa pana la Rin si Dunare in nord (moment in care continea si provincia Dacia).

Civilizatia romana a ajuns la un grad mare de civilizatie pana la sfarsitul secolului III d.Hr., cand o serie de razboaie civile au dat startul unui lent declin. In secolul IV,

imparatii Diocletian si Constantin cel Mare au impartit teritoriul roman in Imperiul Roman de Apus si Imperiul Roman de Rasarit, pentru a simplifica metoda de guvernare.

Evul mediu

Incepand cu secolul V, Imperiul Roman de Apus a fost obiectul unei serii de invazii barbare care au dus la divizarea continua si indepartarea de Imperiul Bizantin, care va supravietui inca un mileniu.

In secolul VII are loc expansiunea arabilor pe coastele Mediteranei, inclusiv in Sicilia si Spania. Simultan, Europa fostului Imperiu Roman al Apus isi continua involutia, impartindu-se in mici entitati locale cu o economie bazata pe agricultura (feudalism). In Occident, singura autoritate cu o organizare centralizata era Biserica Catolica, ce avea o influenta temporara din ce in ce mai mare si un rol de continuitate privind cultura latina.

O prima reunificare se face prin Sfantul Imperiu Roman, care apare in jurul anului 800, cand Carol cel Mare, rege al francilor isi extinde domnia din Franta in partea occidentala a Germaniei si in partea nordica a Italiei. In partea centrala a Italiei prinde viata un stat ecleziastic sub conducere papala.

Papa isi va arata puterea sa politica impresionanta pe care o avea prin declansarea cruciadelor . Tot prin acordul papilor s-au creat si ordinele militar-religioase.

Cavalerii Ioaniti

In Evul Mediu tarziu apar semnalele unei renasteri culturale si comerciale in Europa occidentala, odata cu afirmarea unor importante orase-stat (ca Venetia si Florenta in secolul XI). In acelasi timp incep sa se formeze primele state nationale (dintre care Franta, Anglia, Spania si Portugalia).

Pe de alta parte, Sfantul Imperiu Roman isi continua fragmentarea intr-o serie de feude italiene si germane, sub autoritatea formala a imparatului.

Degradarea conditiile de viata in Europa a facut posibila in secolul XIV epidemia de ciuma ce a redus cu o treime populatia in unele tari occidentale.

Unii istorici considera sfarsitul Evului Mediu ca fiind caderea Constantinopolului si a Imperiului Bizantin, in 1453 pe mana turcilor. Acestia vor pastra orasul, redenumit Istanbul, capitala a Imperiului Otoman, ce va dura pana in 1919 si care va cuprinde chiar si Egiptul, Siria si mare parte din Balcani.

Renasterea, Reforma protestanta

Statele care s-au format la finele secolului XV continua sa-si mareasca puterea, in timp ce Biserica, din cauza coruptiei si a conflictelor interne, pierde din ce in ce mai multa putere. Dupa Reforma protestanta a lui Martin Luther din 1517, Europa a fost traversata de o serie de curente, prin care motivele religioase justificau deciziile politice.

In acelasi timp, natiunile europene (Spania si Portugalia, urmate de Franta, Anglia si Olanda) incep o expansiune coloniala in Asia, Africa si America, aceasta din urma dupa a fost descoperita de Cristofor Columb in 1492.

Zona Marea Baltica este teatrul unor lupte intre Suedia, Polonia si Rusia, ce reuseste sa-si anexeze Finlanda si partea orientala a Poloniei.

Revolutia Franceza si epoca napoleoniana

Refuzul lui Ludovic XVI de a-si imparti puterile cu asa-numita a treia stare a dus in 1789 la izbucnirea Revolutiei Franceze, ceea ce va marca sfarsitul monarhiei franceze si instaurarea republicii in 1791.

Afirmarea principiilor guvernului democratic si reactia puterilor europene la preluarea puterii de catre generalul Napoleon Bonaparte, care a intreprins o serie de campanii militare victorioase in Austria, Rusia, Prusia si Anglia. Primul imperiu francez este abolit in 1815 dupa infrangerea lui Napoleon la Waterloo.

Restauratia formelor puterii anterioare revolutiei franceze nu a dispersat aspiratiile liberale ale popoarelor europene. La asta se adauga fie transformarile sociale legate de Revolutia industrială, fie renasterea miscarilor nationale. Consecinta a acestui fapt, perioada dintre 1815 si 1871 a fost marcata de o serie de motiuni revolutionare si razboaie de independenta care au dat nastere unor state nationale, ca Italia si Germania.

Secolul XX

Dupa perioada relativ pacifica, tensiunile dintre puterile europene vor duce in 1914 la Primul Razboi Mondial. Pe de-o parte se aliaza Puterile Centrale -Germania si Austro-Ungaria - aliate si cu Bulgaria si Imperiul Otoman, iar pe de alta parte Antanta -Franta, Regatul Unit si Rusia, apoi aliate cu Serbia, la care s-au adaugat in 1915 Italia, in 1916 Romania, iar in 1917 Statele Unite. Rusia s-a retras din cauza Revolutiei ruse. Antanta invinge in toamna lui 1918.

Tratatul de la Versailles din 1919 impunea conditii severe Germaniei. Prin desfacerea imperiilor german, austro-ungar si rus, s-au format noi state ca Polonia, Cehoslovacia si Iugoslavia. Anii urmatiori au adus grave probleme economice, lucru care va duce la marea criza din 1929-33. Tensiunile care au derivat din aceasta criza au dat adus la putere la miscari extremist-nationaliste ca fascismul in Italia (1922) si nazismul in Germania (1933).

Dupa semnarea unui Pactul de Otel cu Italia si a unui pact de non-agresiune cu Uniunea Sovietica, Germania da startul in septembrie 1939 celui de Al Doilea Razboi Mondial prin invadarea si infrangerea Poloniei, Frantei, Iugoslaviei si Greciei. Romania si Ungaria se alatura Germaniei si Italiei.

Dupa aceste succese initiale, Germania a atacat in 1941 Rusia, invazie care se opreste langa Moscova in decembrie 1941. Japonia ataca Statele Unite la 7 decembrie 1941.

Victoria aliatilor in Africa de Nord este urmata de invazia Italiei in 1943, a Frantei in 1944 si a Germaniei, care capituleaza in mai 1945.

Terminarea razboiului duce la separarea natiunilor europene in doua blocuri, unul occidental, NATO, si unul de influenta sovietica, care formeaza Pactul de la Varsovia. Opozitia dintre cele doua blocuri va conduce la razboiul rece, terminat in 1991 prin divizarea Uniunii Sovietice. In acelasi timp, un proces de integrare economica si politica a dus la dezvoltarea Pietei Europene Comune, si mai apoi a Uniunii Europene.